

B. Aikaa ilmaisevia adverbejä

1. Paikallissija-adverbit

edessä 'tulossa, odotettavissa'

lähellä

kaukana

lähem/pänä, -mäksi

tuonnem/pana, -mäksi 'myöhemmin'

illemma/lla, -lle - illem/pana, -pänä

kesemmä/llä, -lle – kesempä/nä

viikomma/lla, -lle – viikompa/na

aamulla

keväällä

illalla

kesällä

päivällä

syksyllä

yöllä

talvella

illan suussa

viikolla

tammikuussa

tammikuulla

hetkessä

ajoissa

aamusta

maanantaina

iltayöstä

huomenna

loppuviikosta

jouluna

kevättalvesta

vappuna

vuonna 2002

ikipäiviksi

aikanaan

iäksi

aikoinaan

ainaiseksi

2. -in

aamuin, illoin, päivin, öin, keväin, kesin, syksyin, talvin,

3. -(i)sin (instr. -inen-loppuisista adjektiiveista)

aamuisin - aamuin

arkisin

iltaisin

helluntaisin

päivisin, -aamu-, arki-, iltapäivisin

öisin

maanantaisin, tiistaisin

keväisin

pyhisin

kesäisin

nykyisin 'nykyään'

syksyisin

muinoisin - muinoin

talvisin

aikaisin 'varhain'

4. **-(ll)oin, -(ll)öin** (-ll-aines adessiivin päätteestä)

joll/oin - jolloinkin	muin/oin
milloin	taannoin
muulloin	tuonn/oin
silloin	
tuolloin	
täll/öin	

-en eilen, ennen, äsken

5. **-kkoin**; loppuosana ylläesitetty -oin

hiljakkoin - hiljan - hiljattain

piakkoin 'kohta-, pikapuoliin, -puolin, lähiaikoina'

6. **-ttain, -ttäin**

hiljattain - hiljan - hiljakkoin

äskettäin - äsken 'vähän aikaisemmin, jokin aika sitten'

ajoittain

hetkittäin 'aika ajoin, silloin tällöin'

kuukausittain 'kerran kuukaudessa, joka kuukausi'

päivittäin, tunnittain, viikoittain, vuosittain

C. Tapaa, määrää yms. ilmaisevia adverbejä

1. **-sti** - yleisin adverbijohdin, voidaan muodostaa kaikista adjektiiveista, useista partisiipeistä, lukusanoista, jopa substantiiveista.

tapaa:

ahkerasti, helposti, kauniisti, rauhallisesti, varovaisesti;
alustavasti, elävästi, halveksivasti, kuolemanvakavasti

määrää: lukuisasti, niukasti, runsaasti, valtavasti

lukusanakantaiset: 'kuinka monta kertaa, kuinka monennen kerran' yhdesti, kahdesti, monesti; kolmannesti, viidennesti

subst.kantaiset: ihmeesti, kiireesti, helvetisti, pirusti, saatanasti

2. **-lti,-lta** (kons.aines ablatiivista); ilmaisevat **määrää:**

harvalti - harvalta 'harvassa' niukalti - niukalta

ohuelti - ohuelta paksulti - paksulta

laajalti - laajalta syvälti - syvältä

komp. laajemalti, enemmän

3. **-n, -in** (instr. sg); ilm. **tapaa:**

jalan 'jalkaisin'

kahden 'kahdestaan, kaksistaan, kaksin'

kaupan 'myytävänä, ostettavana - olla kaupan, pitää kaupan'

kahden käden 'kahdella kädellä, molemmin käsin'

kahden puolen 'kahdella puolella, molemmin puolin'

instr. pl: harvoin < harva, kovin, samoin, tarkoin, usein, väärin
yksin; toisin < toinen, niin < ne, noin < nuo, näin < nämä

4. **-ten;** ilm. **tapaa:**

siten, täten, jotenkuten, kuten, miten

Superl.: eniten, parhaiten, vähiten,

Komp.: harv. vanhemmiten 'vanhemmalla iällä, vanhempana'

5. **-ttain, -ttäin** - produkt.

Tapa: puolittain, verrattain; helsinkiläisittäin, prahalaisittain

Määrä 'kuinka paljon kerrallaan': annoksittain 'annos kerrallaan',

grammoittain, laseittain, metreittäin, teelusikoittain, vaununlasteittain

Lukus.: yksittäin, kaksittain, nelittäin, sadoittain, tuhansittain

6. **-tellen:** ilm. **määrää**

kaksitellen - kaksittain

paikoitellen - paikoittain

vuorotellen - vuoroittain

7. **-ti: tavan** adv.

alati, iäti, kaiketi 'ehkä, kai', peräti, saati, vaiti

Abess.: hengeti - hengettä, huoleti - huoletta, ääneti - äänettä

8. **Eri sijamuodoissa** olevia adv.

Iness.: alussa, kumossa, lopussa; lujassa, yhdessä, yksissä;
juovuksissa, kadoksissa, nukuksissa, tainnoksissa;

ikävissään, janoissaan, mielissään; raivoissaan; etupäässä

Ill.: kumoon, talteen; joutuin

Ades.: jäljellä, liikkeellä, tallella; hereillä, jalkeilla, vireillä;
höllällä, kireällä, täpärällä, lujilla, selvillä; entisellään, hämillään

seisaallaan, ky(y)kkysillään, sukkasillaan, varpaisillaan;

helpolla, kunnolla, leikillään, mielellään

All.: alulle; tiukalle; koville; hiljalleen

Part.: hiljaa, juoksujalkaa, kilpaa, lujaa, yhtä mittaa, äkkiä

Transl.: ilmaiseksi, nimeksi, vaihteeksi; ihmisiksi

Ess.: . kokonaan, punaisenaan, yhtenäin

Abess.: syy-ttä suo-tta

□